

© Штурмак В. М.

УДК 371. 275+614. 253. 4+616. 314

Штурмак В. М.

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ДО СКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ «КРОК 3. СТОМАТОЛОГІЯ» НА КАФЕДРІ СТОМАТОЛОГІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІФНМУ ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

(м. Івано-Франківськ)

Вступ. Виявлення глибини засвоєння знань по різноманітним тематичним напрямкам дозволяє характеризувати якість підготовки молодих спеціалістів за фахом. Розробка ефективних методик навчання в закладах післядипломного навчання вищої школи та впровадження їх в практичну діяльність, має призвести до підвищення якості вітчизняної освіти. Проблема об'єктивної оцінки знань лікарів-інтернів також має важливе і багатопланове значення. Достовірні і якісні інформації про кінцевий результат педагогічної діяльності потрібні також викладачам для визначення рівня викладання матеріалу та подальшої можливої корекції навчальної і методичної діяльності.

Тестування є одним із основних сучасних об'єктивних методів контролю знань. Тестовий контроль як засіб оптимізації навчального процесу набув у ВУЗах значного розповсюдження. Під час тестування всі учасники отримують однакові завдання, перебувають в однакових умовах і оцінюються згідно зі стандартними критеріями оцінювання відповідей. Такий підхід до організації контролю знань дозволяє встановити відношення порядку між учасниками відповідно до їх освітнього рівня, об'єктивно визначити рейтинг кожного інтерна. Відповідно до результатів попереднього тестування здійснюється цілеспрямована корекція процесу навчання з урахуванням можливостей кожного лікаря – інтерна при складанні завдань для самостійної й індивідуальної роботи. Поточне тестування проводиться на заняттях з метою коригування навчальної діяльності інтернів, стимулювання інтересу до навчання, формування почуття відповідальності.

Так викладачами кафедри стоматології післядипломної освіти ІФНМУ було розроблено власні підходи до організації та вдосконалення підготовки інтернів до складання ліцензійних іспитів, зокрема розроблені методичні рекомендації для інтернів з підготовки до ліцензійних інтегрованих іспитів. Крім того запорукою успішного складання будь-якого іспиту є систематична та ґрунтовна підготовка до практичних і семінарських занять відвідування лекцій, участі у роботі наукових гуртків, підготовка до доповідей і виступи на наукових конференціях тощо.

В багатьох роботах викладачів кафедри [1,2,3,4] було проведено аналіз проблем у питаннях навчання

лікарів-інтернів-стоматологів, які виникли на кафедрі стоматології ФПО ДВНЗ «ІФНМУ» та окреслені шляхи оптимізації навчального процесу. Забезпеченню дієвості методики сприяла кропітка робота викладацького складу за ресурсними складовими: адміністративними, кадровими, матеріальними, інноваційними, інформаційними та культурними. На основі цього була розроблена основна методика навчання складалася із послідовних етапів, що утворювали алгоритм педагогічних дій.

Мета. Провести аналіз ефективності підготовки лікарів-інтернів зі спеціальності «Стоматологія», які навчаються на кафедрі стоматології інституту післядипломної освіти в Івано-Франківському національному медичному університеті (ІФНМУ), до складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Стоматологія»

Матеріали і методи. Матеріалами досліджень були кафедральні архівні дані результатів іспиту «Крок 3. Стоматологія», що піддавалися статистичній обробці. Аналіз проведено за оцінкою субтестів та узагальнених результатів «Кроку 3. Стоматологія».

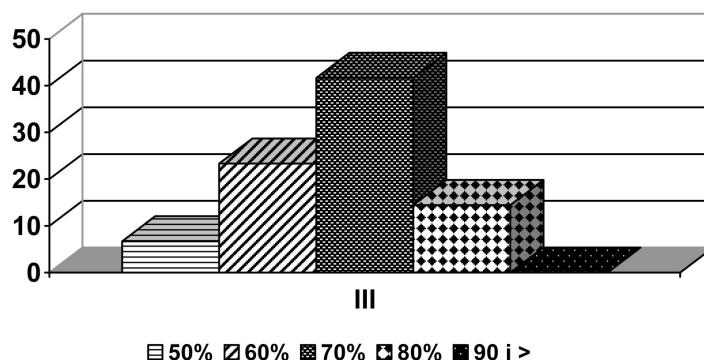
Аналіз результатів «Кроку 3. Стоматологія» дозволяє порівняти дослідження проведене протягом 2007-2013 років та оцінити якість системи навчання на кафедрі стоматології інституту післядипломної освіти ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» та виробити певні методики і рекомендації для викладачів та лікарів-інтернів, які б покращували підготовку до даного іспиту. Так працівниками кафедри були розроблені «Пробний Крок 3. Стоматологія» та «Проміжний Крок 3. Стоматологія» для визначення вихідного та поточного рівня знань. Відповідно «Пробний Крок 3. Стоматологія» проводився на початку першого року навчання в інтернатурі, а «Проміжний Крок 3. Стоматологія» проводився на початку другого року навчання.

Аналіз результатів тестуванням за системою «Крок 3. Стоматологія» у 2007 році який представлено на **рис. 1** показав, що значна кількість інтернів першого року навчання (6,67% і 23,33%) одержала низькі показники – до 50,5% і 60% балів відповідно. Середній рівень знань отримали 41,67% лікарів – інтернів, проте відмічалось також незначну кількість лікарів – інтернів, що мали 70% і більше балів.

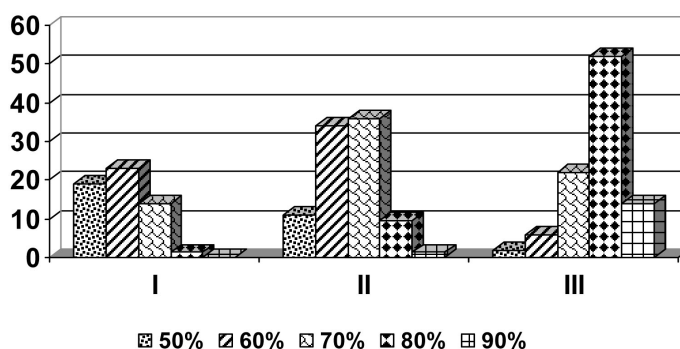
Після впровадження в практику розроблених на кафедрі стоматології інституту післядипломної освіти навчально-методичного комплексу та проведення тестового контролю “Пробний Крок 3. Стоматологія” та “Проміжний Крок 3”, нами встановлено різке покращення результатів при написанні лікарями – інтернами ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-3. Стоматологія». Результати оптимізації навчання, які ми отримали у 2010 та 2013 роках представлені на **рис. 2** та **рис. 3** відповідно.

Як видно з даних діаграм, під час проведення пробного тестування у 2010 та 2013 роках, що переважна більшість отримала низькі бали. Проміжне тестування, яке проводилося на другому році навчання показало зростання рівня знань у лікарів-інтернів (переважають показники, що відносяться до середнього рівня). При написанні екзаменаційного тестування за системою «Крок-3. Стоматологія» зросла кількість інтернів, які отримали 70% і більше. За період навчання в інтернатурі інтерни-стоматологи значно підвищили рівень знань, порівняно з вихідним. Так, якщо при складанні “Пробного Кроку 3” у 2010 році до 50% балів написало 18,98% лікарів-інтернів а в 2013 23,66%, тоді при кінцевому тестуванні “Кроку 3. Стоматологія” їх кількість зменшилася до 1,93% та 2,11% відповідно. Натомість зросла чисельність інтернів, які написали на 80% і більше балів і склала 51,92% проти 1,27% інтернів у 2010 році та 52,38% проти 0,53% у 2013 році. Зменшилося число інтернів, які отримали при кінцевому тестуванні 60% і більше результат 23,32% і 5,76% та 32,54% і 13,75% відповідно. У 3-4 рази збільшилася кількість лікарів-інтернів, які отримали 70% і більше – 21,63% проти 13,92% та 30,62% проти 9,46% відповідно. Кінцеве тестування 2010 та 2013 роках показало, що 14,42% та 12,16% інтернів показали дуже високі знання, отримавши 90% і більше балів.

Висновки. Виходячи з вищевказаного ми можемо констатувати, що впровадження комплексів по підвищенню якості підготовки лікарів-інтернів у 2010-2013 роках дала позитивні результати. Так провівши аналіз результатів пробного та проміжного тестування, лікарі-інтерни-стоматологи змогли самостійно не тільки оцінити власні знання в цілому, але й мали можливість проаналізувати конкретні розділи де було виявлено недостатність знань. Крім того лікарі-інтерни, на початку першого року навчання були орієнтовані викладачами кафедри на вирішення прогалин у власній системі здобутих знань та створення

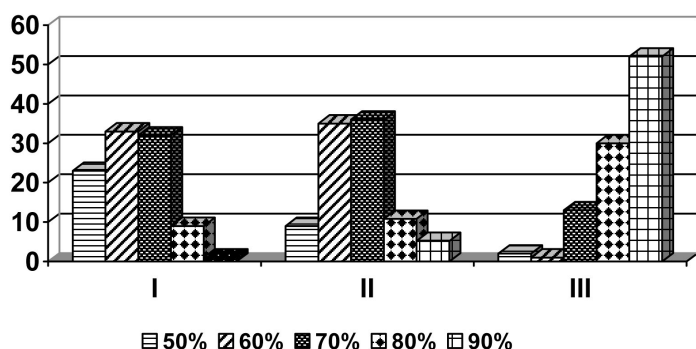

Рис. 1. Аналіз результатів тестування ліцензійно інтегрованого іспиту “Крок 3. Стоматологія” у 2007 році.

Рис. 2. Співставлення результатів тестування при визначенні вихідного (на початку першого та другого років навчання) та остаточного рівня знань у 2010 році, які отримані протягом трьохрічного часу застосування основної методики викладання.

Примітка: I – “Пробний Крок 3”; II – “Проміжний Крок 3”; III – ліцензійно інтегрований іспит “Крок 3. Стоматологія”.

Рис. 3. Співставлення результатів тестування при визначенні вихідного (на початку першого та другого років навчання) та остаточного рівня знань у 2013 році, які отримані протягом трьохрічного часу застосування основної методики викладання.

Примітка: I – “Пробний Крок 3”; II – “Проміжний Крок 3”; III – ліцензійно інтегрований іспит “Крок 3. Стоматологія”.

певного алгоритму дій для подальшого навчання в інтернатурі. А на початку другого року навчання, завдяки повторному тестуванню за допомогою “Проміжного Кроку 3” кожний лікар-інтерн-стоматолог знав чітку картину своїх знань, що створювало мотивацію до самоосвіти, тренінгів та додаткових занять при самопідготовці до практичних занять та семінарів.

Література

1. Косенко С. В. Оптимізація навчального процесу у підготовці лікарів-інтернів-стоматологів (Повідомлення 2) / С. В. Косенко., М. М. Рожко, З. Т. Костишин [та ін.] // Галицький лікарський вісник. – 2011. – Т. 18, Ч. 3. – С. 94-96.
2. Косенко С. В. Оптимізація навчального процесу у підготовці лікарів-інтернів-стоматологів (Повідомлення 3) / С. В. Косенко., М. М. Рожко, З. Т. Костишин [та ін.] // Галицький лікарський вісник. – 2011. – Т. 18, Ч. 4. – С. 99-101.
3. Косенко С. В. Оптимізація навчального процесу у підготовці лікарів-інтернів-стоматологів (Повідомлення 4) / С. В. Косенко., М. М. Рожко, З. Т. Костишин [та ін.] // Галицький лікарський вісник. – 2012. – Т. 19, Ч. 1. – С. 117-118.
4. Рожко М. М., Досвід складання ліцензійного інтегрованого іспиту «КРОК – 3» за спеціальністю «Стоматологія» / М. М. Рожко., З. Т. Костишин, В. Ю. Катеринюк [та ін.] // Галицький лікарський вісник. – 2010. – Т. 17, Ч. 2. – С. 132-133.

УДК 371. 275+614. 253. 4+616. 314

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ДО СКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ “КРОКУ 3. СТОМАТОЛОГІЯ” НА КАФЕДРІ СТОМАТОЛОГІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІФНМУ

Штурмак В. М.

Резюме. У роботі висвітлено аналіз ефективності підготовки лікарів-інтернів до складання інтегрованого ліцензійного іспиту “Кроку 3. Стоматологія” на кафедрі стоматології ПО ІФНМУ за 2007- 2013 роки.

Результати спостережень свідчать про те, що організаційні заходи, такі як управління процесом навчання, впровадження сучасних методик навчання, що були розроблені та проведені на кафедрі протягом 6 років, сприяли ефективній результативності при написанні ліцензійного іспиту “Крок 3. Стоматологія”. Результативність навчання за 2010-2013 роки при підготовці фахівців за спеціальністю “Стоматологія” підтверджена високими показниками рівня знань інтернів-стоматологів за оцінкою даних результатів інтегрованого ліцензійного іспиту “Кроку 3. Стоматологія”.

Ключові слова: інтегрований ліцензійний іспит, методики навчання, мотивація, стоматологія, аналіз ефективності.

УДК 371. 275+614. 253. 4+616. 314

АНАЛИЗ ПОДГОТОВКИ ВРАЧЕЙ-ИНТЕРНОВ К СДАЧИ ИНТЕГРИРОВАННОГО ЛИЦЕНЗИОННОГО ЭКЗАМЕНА «КРОК 3 СТОМАТОЛОГИЯ» НА КАФЕДРЕ СТОМАТОЛОГИИ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ИФНМУ

Штурмак В. М.

Резюме. В работе освещены анализ эффективности подготовки врачей-интернов к составлению интегрированного лицензионного экзамена «Крок 3 Стоматология» на кафедре стоматологии ПО ИФНМУ за 2007-2013 годы.

Результаты наблюдений свидетельствуют о том, что организационные мероприятия, такие как управление процессом обучения, внедрение современных методик обучения, были разработаны и проведены на кафедре в течение 6 лет, способствовали эффективной результативности при написании лицензионного экзамена «Крок 3». Результативность обучения за 2010-2013 годы при подготовке специалистов по специальности «Стоматология» подтверждена высокими показателями уровня знаний интернов-стоматологов по данным результатов интегрированного лицензионного экзамена «Крок 3 Стоматология».

Ключевые слова: интегрированный лицензионный экзамен, методики обучения, мотивация, стоматология, анализ эффективности.

UDC 371. 275+614. 253. 4+616. 314

Outcome Effectiveness Analysis of Intern Doctors' Readiness for Valid Integrated Exam «Krok 3. Stomatology» at the Stomatology Department, In-Service Training Department, Ivano-Frankivsk National Medical University

Shturmak Vasyl

Abstract. The article is devoted to the outcome effectiveness analysis of intern doctors' readiness for valid integrated exam «Krok 3. Stomatology» at the Stomatology Department, In-Service Training Department, Ivano-Frankivsk National Medical University during 2013. The mentioned above valid integrated exam «Krok 3. Stomatology» presents an integral part of the total evaluation of both theoretical and practical knowledge of intern doctors within the system of State Standard Attestation.

Knowledge assessment of various thematic content permits to characterize the quality of young specialists' training according to their specialization. Moreover, development of efficient teaching methods at In-Service Training Departments of higher educational establishments aims at enhancement of the quality of the Ukrainian education system on the whole. Unbiased assessment of intern doctors' knowledge is of great and versatile value.

True and valuable information about the final results of the pedagogical activity is essential for the teachers to define the level of teaching a discipline and to correct teaching and methodological activities later.

Testing is one of the main modern unbiased methods of knowledge control. Test control as a means of teaching process optimization has expanded in higher educational establishments. While testing all the participants get similar tasks, work in the same conditions and they are evaluated according to the Standard Evaluation Criteria. Such an organizational approach to knowledge control permits to set up an order among the participants by their educational level; to define each and every intern rating in an effective way. According to the results of the previous testing, purposeful correction of the teaching process is fulfilled taking into account the abilities of each intern-doctor while compiling the tasks for independent and individual work. Formative testing is practised at each practical and aimed at interns' learning improvement, stimulation of interest to learning, formation of personal responsibility. Thematic control tests provide checking, evaluating and correcting of the acquired knowledge.

The experimental results testify that the organizational means, namely: learning control, implementation of modern teaching methods and tools that have been developed and carried out at the Department for 6 years demonstrated their efficient results at the valid exam taken by the interns who showed 60% or more 23.32% and 5.76%, 32.54% and 13.75% accordingly at the final testing. The number of intern-doctors who got 70% or more – 21.63% in comparison with 13.92% and 30.62% in comparison with 9.46% accordingly, i. e. increased by 3-4 times. The final testing demonstrated in 2010 and 2013 that 14.42% and 12.16% of interns showed very high knowledge after getting 90% and more points.

Keywords: integral, valid exam, teaching methods, motivation, stomatology.

Стаття надійшла 15. 08. 2014 р.